

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/263176

Informatienota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Informatienota Leven met Water

Collegedatum: 17 december 2024

Kernboodschap

In 2026 herdenken we in het Land van Maas en Waal de watersnoodramp van 1926. In de ochtend van 1 januari 1926 brak in Nederland de Maasdijk bij Overasselt en Nederasselt door. Met deze informatienota wordt de gemeenteraad geïnformeerd over hoe de vijf gemeenten in het Land van Maas en Waal hier invulling aan willen gaan geven.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit (vermeld zo mogelijk het zaaknummer/documentnummer)
-	-

Aanleiding

In 2026 herdenken we in het Land van Maas en Waal de watersnoodramp van 1926. In de ochtend van 1 januari 1926 brak in Nederland de Maasdijk bij Overasselt en Nederasselt door. Hierdoor overstroomde het Land van Maas en Waal. Er waren geen verdrinkingsdoden, maar de materiele schade was groot. Wat ons betreft een belangrijk moment om te herdenken, maar ook het juiste moment om vooruit te kijken. Het Land van Maas en Waal is een unieke regio, gelegen tussen twee grote rivieren, waar het water een belangrijke rol speelt. Het is belangrijk om te blijven kijken wat water voor ons betekend heeft en in de toekomst voor ons kan betekenen. Ook in relatie tot alle grote opgaven die op ons afkomen. Zoals klimaatverandering, energietransitie en ruimteverdeling.

Samen aan de slag

Samen met ondernemers, kennispartners en overheden uit deze regio pakken we het onderwerp 'Leven met water' op. We zien hierbij drie sporen:

- Verleden
- Heden
- Toekomst

Het verleden

In 2026 herdenken we de watersnoodramp die dan 100 jaar geleden plaatsvond. Voor deze herdenking zijn er verschillende initiatieven vanuit de samenleving ontstaan. Hier sluiten we als gemeenten graag bij aan. Dit doen we door goed in overleg te blijven met deze initiatieven en te ondersteunen waar mogelijk. De initiatieven hebben zich gebundeld en gezamenlijk een LEADER-subsidie aangevraagd.

Het heden

In het hier en nu genieten en profiteren we van het water om ons heen. We recreëren en ontspannen rondom en op het water. Bedrijven maken gebruik van de mogelijkheden van water. En we omarmen water als onderdeel van onze identiteit. Dit is iets om te koesteren en te vieren met elkaar. In 2026 organiseren we daarom verschillende recreatie-, kunst- en cultuuractiviteiten rondom het thema water.

De toekomst

Voor een gebied gelegen tussen twee rivieren zijn er ook uitdagingen in het leven met water. Graag kijken we verder. Zeker in een tijd waar we niet alleen te maken hebben met wateroverlast en hoogwater, maar ook met droogte. Bewustwording over water willen we versterken en onze relatie met water willen we verbeteren. Bijvoorbeeld door kennis en ervaringen te delen. Hoe kunnen we ons gebied toekomstbestendig maken en goed leven in dit waterrijke gebied? Graag laten we 2026 de start zijn om dit met elkaar te onderzoeken in een living lab. Dit doen we in samenwerking met de triple helix (overheid, ondernemers en onderwijs).

Vervolg

Het project 'Leven met Water' is veelomvattend en vraagt om een projectmatige aanpak. Wij willen derhalve samen met de overige deelnemende gemeenten, Beuningen, Heumen, West Maas en Waal, Wijchen en Druten, een extern projectleider aantrekken die het project van de grond moet tillen en organiseren. Maast deze projectleider wordt er een projectgroep ingesteld waarin elke gemeente een afvaardiging benoemt. De projectleider/kwartiermaker zal dit jaar nog sterken met een plan van aanpak en het werven van externe subsidies.

Wat er al is gebeurd

Voor de zomer is er een gezamenlijke brief uitgegaan naar de provincie namens de gemeenten die hun krachten bundelen op dit thema. Water stopt namelijk niet bij de gemeentegrens. In deze brief hebben we het project toegelicht en een subsidieverzoek gedaan. De provincie heeft het project positief ontvangen en ziet zeker mogelijkheden om het project te ondersteunen.

Daarnaast hebben we gesprekken gevoerd met verschillende stakeholders en partners zoals Rijkswaterstaat, Staatsbosbeheer, het Waterschap en de werkgroep Herdenking 2026 en nog veel andere stakeholder die allen enthousiast zijn en vanuit hun mogelijkheden willen meedenken en bijdragen aan het project. Ook is er al contact gelegd met lokale ondernemers.

Hoe nu verder

In 2025 gaat er een intergemeentelijke projectgroep aan de slag met het programma voor de recreatie, kunst en cultuuractiviteiten rondom water (het heden). Ze zetten een living lab op voor het toekomstbestendig maken van ons gebied en het experimenteren met de mogelijkheden van water (de toekomst). Tot slot is deze projectgroep aanspreekpunt voor de initiatiefnemers die druk zijn met herdenkingsactiviteiten (het verleden).

Tot slot

Wij staan nog maar aan het begin van een naar ons idee mooi project dat enerzijds stil staat bij een ingrijpende overstroming in het verleden en anderzijds kijkt naar wat het water allemaal voor ons aan kansen biedt, nu en in de toekomst. Ook nodigt dit project uit tot een gezamenlijk optrekken van alle 5 gemeenten in het stroomgebied van Maas en Waal wat de samenwerking ten goede komt.

Openbaar

Zaaknummer: Z/24/263176

Geheimhouding
Niet van toepassing.